Ner 254. ROK 1841. SOBOTA 6 LISTOPADA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Leonarda.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Wszewład.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumnra w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
	6	27" 11''' 569	— 2° 6	1''' 53	Północny słaby	Pogoda	Mgła
4	2	11, 628	+ 5, 2	2, 33	Pn Wschodni słaby	,,	
	10	11, 985	— 0. 1	1, 76	,, ,,	,,	

Wiadomości krajowe.

— KRAKÓW. —

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 4 do dnia 5 Listopada.

Malski Dominik obywatel, Tarło Adam hrabia, Gureo jenerał ross., Majewski Wilhelm rządzca dóbr, Grabiańska Józefa obywatelka, z Polski; — Tis Alexander członek kommissyi prawodawczéj Kr. Pols. Radomino Jan, z Galicyi; — Wierzbicki Felicyan ob., Berndt Fryderyk, Burghardt Julian, Sauer Wilhelm, z Pauss.

Wyjechali z Krakowa.

Cassini hrabia kuryer cess. ross., Smoliński Józef, Cuny Henryk ob., Walenkiewicz Dominik, Odrzywolski Józef ob., Łubieński Kazimierz hr., do Polski,

Taxa ważniejszych artykułów żywności na miesiąc Listopad 1841 r.

Srednia cena foraliów targowych z zeszłego miesiąca.

Pszenicy celnéj kosztował korzec złp. 25 g. 3
Żyta celnego kosztował korzec ,, 17 g. 29
Wół ciężki wypadł na . . . . ,, 112 g. 15
Wół lżejszéj wagi, wypadł na ,, 69 g. 15
Wieprz tłusty . . . . ,, 88 g. 12
Wieprz chudy . . . . ,, 55 g. 4
Skop . . . . ,, 8 g. 12

Mięsa wołowego, ze spaśnego bydła funt . . . . gr. 7
— tegoż z drobniejszego bydła . — 5
Polędwicy wołowéj . . . . . . — 10
Cielęciny pięknéj funt . . . . . . — 9
Skopowiny pięknéj funt . . . . . — 5
Wieprzowiny z skórką i słoniną . . — 9
— tejże bez skórki . . . . . . — 7
Słoniny świeżéj czyli bilu funt . . . — 14
— tejże wyprawnéj, suszonéj lub wędzonéj . . . . — 18

Bułka lub rożek z pszennéj mąki przedniéj za groszy jeden ma ważyć łutów 5.
detto za groszy dwa ,, 10.

Chleba pszenno-żytnego stołowego bochenek za groszy 3 ma ważyć łutów 22.
za groszy 6 funt 1 łutów 12.
za groszy 12 funtów 2 łutów 24.

Chleba żytnego bochenek za groszy 3 ma ważyć łutów 29.
za groszy 6 funt 1 łutów 26.
za groszy 12 ,, 3 ,, 21.
za groszy 24 ,, 7 ,, 10.

Chleba razowego bochenek za groszy 6 ma ważyć funt 1 łutów 30.
za groszy 12 funtów 3 łutów 29.

Chleba prądnickiego z czystéj mąki żytnéj bochenek za złp. 1 ma ważyć funtów 9 łótów 4 a za każdy funt chleba przeważający ma być płacono po gr. 3.

Mąki pszennéj, Marmoncką zwanéj miarka	złp. 1	gr. 19
,, bółczanéj	,, 1	,, 10
,, średniéj	,, —	,, 28
,, pośledniéj	,, —	,, 19
,, żytnéj w najlepszym gatunku	,, —	,, 29
Soli centnar wagi berlińskiéj .	,, 21	,, —
Soli funt płaci się po groszy	,, —	,, 6
Piwa marcowego garniec . .	,, —	,, 14
,, ,, kwarta . .	,, —	,, 3½
,, dubeltowego garniec .	,, —	,, 12
,, ,, kwarta .	,, —	,, 3
,, flaszowego garniec .	,, —	,, 6

,, butelka dobrze zakorkowana płaci się butelka kwartowa groszy 5, (wyjąwszy piwo butelkowe wyrobu p. Jennego, którego butelka o grosz jeden nad taxę uchwałą Senatu Rządzącego ad Nro 7111 z roku 1833 wydaną, sprzedawać szynkarzom jest dozwolona).

Swiec rurkowych z czystego łoju funt	gr. 29	
,, ciągnionych z knotami bawełnianemi	,,	,, 27
Mydła dobrego taflowego . .	,,	,, 24

Każdy handlujący artyknłami niniejszą Taxą objętemi, powinien mieć szale i wagi lub miary sprawiedliwe, i stęplem miasta opatrzone; a przekraczający przeciw powyższym przepisom, nietylko konfiskatą, ale nadto karami policyjnemi skarconym zostanie.

Wiadomości zagraniczne.

— Paryż 19 Października. —

Jeden tutejszy dziennik mówi; »Chociaż gabinet ciągle ogłasza liczne wiadomości zdające się okazywać, że poruszenie krystynistowskie szerzy się w niektórych prowincyach Hiszpanii, tymczasem my dowiadujemy się z niewątpliwego źródła, iż królowa Krystyna otrzymała wczoraj bardzo niepomyślne wiadomości, które każą obawiać się że O'Donnell w ciągu kilku dni zmuszony będzie cofnąć się w ziemię francuzką.

Courier français zawiera dziś nieco nieprawdopodobną wiadomość, że gabinet w téj chwili zajmuje się wypracowaniem projektu do prawa, w celu uzupełnienia prawa wrześniowego. Gabinet chce w tym projekcie żądać aby prześladowanie sądowe, które teraz może dotykać tylko odpowiedzialnych redaktorów dzienników, rozciągnioném było i do autorów oskarżonych artykułów. Daléj chce żądać aby za każdym razem kiedy dziennik jaki zostanie zabranym, następowało, zarazem uwięzienie odpowiedzialnego wydawcy.

Giełda 19 *października.* Wiadomość o uwięzieniu pułkownika amerykańskiego Grogan na gruncie kanadyjskim, obudziła dziś na giełdzie obawę, że może przyjść do zerwania spokojnych stosunków między Anglią i Stanami Zjednoczonemi, i spowodowała zniżenie kursów renty. 3 pctowa renta spadła na 79. 25 a nawet nowa pożyczka przedawaną była po 86 40.

— Londyn 19 Października. —

Rozmaite dzienniki utrzymywały, że Anglia dla tego tylko tak usilnie domaga się rozbrojenia floty francuzkiéj, aby mogła swoje także siły morskie zmniejszyć. To twierdzenie uważa *Sun* za zupełnie bezzasadne, i utrzymuje nieodwołalnie, że rząd angielski gorliwie zajmuje się uzupełnieniem, to jest powiększeniem etatu armii. *Liverpool Times* tak to donosi: »Wszędzie postrzegamy największe usiłowania, w celu skłonienia majtków i innych ludzi do przyjęcia służby w królewskiéj marynarce, i rząd nakazał scisłą rewizyę wszystkich okrętów w rozmaitych portach królestwa.« Podobnież donoszą z Portsmouth 13 października: »W naszym porcie panuje wielka czynność, na wszystkich murach są poprzylepiane ogłoszenia o wielkim werbunku marynarzy i bezustannie tu pracują nad uzbrojeniem trzypokładowego okrętu o 110 działach, liniowego o 72 działach dwóch innych o 50 działach, i dwóch, o 46 działach, tudzież jednéj fregaty parowéj i kilku statków małych wojennych, i opatrzeniem ich w potrzebną ludność. Dwa pierwsze okręta przeznaczone są na statki flagowe admirałów Owen i Adam, którzy zostali nowo mianowanemi dowódzcami na morzu śródziemném i w Indyach zachodnich. Admiralicya między innemi nakazała aby niezwłocznie zawerbowano 1000 silnych wieśniaków, od 20—25 lat wieku, do marynarki. »Daléj czytamy w *Sun*: »Przystanie do naprawy okrętów w Sheerness, Chatham, Portsmouth i Pembrocke, przedstawiają bardzo wojenny obraz. Pracują tam gorliwie nad uzbrojeniem 25 okrętów wojennych rozmaitéj wielkości, ale trudno jest zebrać potrzebną ludność dla tych statków, dla tego admiralicya zapowiedziała że nawet ludzie którzy nigdy na okrętach nie służyli, będą przyjmowanemi

do marynarki królewskiéj, byle nie byli starszemi nad lat 25 i zbyt nizkiemi.

Z bolesną prawie ciekawością czekamy przybycia parowywu *Caledonia*, który ma przywieźć wiadomości o rezultacie procesu Mac Leoda. Obawa jest tém większą w skutku wiadomości, którą otrzymaliśmy w ostatnią sobotę, że przygotowania mieszkańców nadgranicznych do napadu na ziemię kanadyjską, tak się stały ważnemi, iż prezydent ujrzał się skłonionym do wydania przeciw nim proklamacyi; a bardziéj jeszcze przez tę wiadomość, że kapitan angielski, Jones, z 12 czy 15 żołnierzami, przeszedł przez granicę, dopuścił się gwałtów, a mianowicie niejakiego kapitana czy pułkownika Grogan schwytał i do Montreal zaprowadził. Ta ostatnia wiadomość polega wprawdzie na doniesieniu amerykańskich dzienników, u których kłamstwo jest bardzo zwyczajném. Jednakże przy całéj widocznéj przesadzie, wiadomość ta nie może być zupełnie fałszywą. Ci którzy mają znajomości w Kanadzie, domyślają się że owym Jonesem jest pewien cieśla patryotą, który za usługi jakie przy dawniejszych najściach amerykańskich wyświadczył, został mianowany kapitanem milicyi i zapewnie teraz na własną odpowiedzialność śmiały ten zamach wykonał. Bo ile usilnie nietylko obustronne rządy, ale i wszyscy rozsądnie myślący obywatele obu państw, starają się o utrzymanie pokoju, o tyle gorliwie pracują źle myślący i zaślepieni ludzie także w obudwuch państwach, nad spowodowaniem wojny.

Dzisiejsza *Morning Chronicle* zawiera co następuje: W samym porcie Portsmouth stoi 19 wielkich i małych statków, po największéj części parowych, gotowych do wypłynienia, i skoro tylko osady ich będą skompletowane, wypłyną one na morze. W Kanadzie znajduje się przeszło 20,000 regularnego wojska dobrze wyćwiczonego i zupełnie gotowego do boju, a na zachodnio-indyjskich wyspach, przy pomyślném usposobieniu murzynów, wszystkie wojska mogą być użytemi, i jak nas zapewniają, tworzą się wszędzie pułki czarnych które w razie potrzeby wyprowadzone będą do stanów południowych, aby tam od razu położyć koniec niewolnictwu. Obok tego nasza flota jednocześnie zamknie wszystkie ich porta, albo je wszystkie zniszczy i przez to przeszkodzi wojnie korsarskiéj, przez którą amerykanie przy poprzednich okolicznościach, handlowi naszemu tak wielkie szkody zrządzili. Jeśliby jednak mimo to zbyt silnie nacierali na nasze północne posiadłości, w takim razie możemy rozporządzać całą ludnością miedzianego koloru, w ich granicach i po za niemi, która tyle ma powodów do zemsty przeciw nim, a mexykanie chętnie także zapewnie korzystać będą z sposobności odbicia rabusiom rzeczypospolitéj texjańskiéj ich obfitéj zdobyczy. Nietylko nowy gubernator sir Ch. Bagot ale nawet parowyw *Britania* przewożący pocztę, został wstrzymany, aby rząd pierwéj otrzymał dokładną wiadomość o rezultacie procesu i ostatnich wypadkach i mógł oparte na tych wiadomościach postanowienie tam przesłać.

— *Hiszpania.* —

Messager zawiera następujące depesze telegraficzne:

Bajonna, 18 października. W dniu 14 jenerał Ayerbe wyruszył do Pampelony, maszerując przeciw O'Donnellowi.

Bajonna 19 października: Zapewniają, że O'Donnell połączył się w Tolozie z jenerałem Urbistoudo. Iturbe znowu złączył się z Alcalą w Hernani. Ich przednia straż jest w Andoain. Podług dziennika ministeryalnego *Espectador* z dnia 12, rejent przesłał infantowi don Francisco rozkaz odłożenia swojéj podróży do Hiszpanii.

Bajonna 19 października. W dniu 16 O' Donnell opanował Estellę. Urbistondo był w dniu 18 z rana w Tolozie, a Alcala w Andoain. Pułkownik karlistowski Lanz przebiega prowincyę Nawarry na czele byłych oficerów i żołnierzy swego stronnictwa w celu dopomagania O'Donnellowi. W dniu 17 wieczorem stan rzeczy w Pampelonie był ten sam. Ayerbe powrócił tam i nie będzie dowodził wysłanemi przeciw O'Donnellowi batalionami.

Perpignan 19 października. Municypalność Walencyi ogłosiła się nieustającą, i objęła zarząd. Postanowiła utworzenie 3 batalionów gwardyi narodowéj, złożonych z robotników portowych i majtków z Grao. Każdy alkad ma ułożyć listę podejrzanych w swoim okręgu. Tylko patryotom wolno jest oddalać się z miasta. Odmówiono wpuszczenia do miasta trzech kompanii pułku sabaudzkiego który przybył z Alicante. Jenerał Seoane powrócił w d. 14 wieczorem do Valencyi.

Journal des Débats ma wiadomości z Madrytu po dzień 14 b. m. podług których panuje tam spokojność ale ponura. Kommissya wojskowa nieustająca ciągle jest zajętą; uwięzienia codziennie się wznawiają. W dniu 8 rejent przedstawił królowéj halabardystów, którzy tak dzielnie bronili pałacu. Każdy z nich otrzymał 2000 realów (około 840 zł.) i podwyższenie stopnia. Imiona ich wymienione są w rozkazie dziennym do armii i ogłoszone w gazecie dwor-

skiej. W dniu 10 miały miejsce zwykłe uroczystości z powodu urodzin królowej Izabelli, wieczorem wszystkie domy były oświetlone. Zdaje się, że w nocy z 7 na 8 kiedy ulica na której położony jest pałac poselstwa francuzkiego napełnioną była żołnierzami, kilka strzałów wymierzono do tego gmachu. Sprawujący interesa francuzkie pan Pagcot, podał ten wypadek do wiadomości rządu hiszpańskiego, i bezwątpienia pospieszą z udzieleniem mu należnego zadość uczynienia.

Bajonna 16 października. Codziennie przybywa tu więcej hiszpanów, którzy wszyscy należeli dawniej do korpusu Cabrery, Balmasedy i innych karlistowskich przywódzców. Konsul odmawja im paszportów do Hiszpanii i spodziewamy się, że rząd przedsieweźmie stosowne środki, aby tych gości, których tu niechętnie widziemy, na powrót w głąb Francyi odesłać.

Otrzymaliśmy tu wiadomość, że twierdza Puenta de la Reyna kapitulowała. Garnizon żądał aby mu pozwolono udać się do Pampelony, na co jednak O'Donnell nie pozwolił, a zatém wojsko to ruszyło ku Ebro.

Munagorri z wielu swemi towarzyszami został rozstrzelany w Goizueta, z rozkazu sławnego dowódzcy strzelców (Chapelgoris), Elorio który w ostatniéj wojnie tak ważne wyświadczył przysługi sprawie liberalnéj.

— *Kanton* 29 *Czerwca.* —

Jedna xiężniczka cesarskiego domu która niedawno miała być zaślubioną, znalezioną została nieżywa w pałacu. O samobójstwie nie można pomyśleć, ponieważ małżeństwo zgodne było z jéj życzeniami. Cesarz nakazał najściślejsze śledztwo.

Ya, naczelny dowódzca herbatnéj prowincyi Fokien, minister dworu następcy tronu ciągle gorliwie radził cesarzowi wojnę. Chciał on uderzyć na anglików w Czusan ale za przybyciem zastał wyspę już opuszczoną. Teraz zatrudnia się on zbieraniem pieniędzy ku obronie brzegów przeciw anglikom.

Dziennik *Canton Register* mówi: Zdaje się że Anglicy zamierzają najprzód uderzyć na wyspę Emoy, potém wszelkie miasta handlowe Nuegpo, a nakoniec na Pekin. Namiestnik nagranicznego państwa licznego które prawie styka się z Kabulem otrzymał rozkaz przerwania wszelkich komunikacyi lądowych z Indyami angielskiemi.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 8107.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Na reparacyą szkoły początkowéj S. Szczepana na Piasku, któréj koszta na złp. 748 gr. 24 obliczone zostały, odbywać się będzie w biórach Wydziału Spraw Wewn. i Policyi licytacya *in minus* na dniu 16 listopada w godzinach przedpołudniowych, mający chęć zalicytować takową entrepryzę, zgłosić się zechcą w terminie i miejscu oznaczaconym, w stósowne *vadium* to jest w kwotę złp. 75 opatrzeni.

Kraków dnia 3 listopada 1841 r.

Senator Prezydujący,
SOBOLEWSKI.
Refereodarz *L. Wolff.*

Prawnie zajęte ruchomości jako to: stolarszczyzna, fortepiano i zwierciadło, będą d. 9 listopada r. b. 1841 o godzinie 10 z rana w Sukiennicach M. Krakowa przez publiczną licytacyą sprzedane.

Kraków dnia 2 listopada 1841 r.

Dziarkowski Kom. Sąd.

Doniesienie prywatne.

Marcin Strzelbicki P. O. D. notaryusz publiczny przeniósł kancellaryą swoję z ulicy Szewskiéj, w ulicę Grodzką pod L. 101 obok kościoła św. Piotra na pierwsze piętro.

Gdy prawie w całéj Europie zimową porą najwięcéj w ujeżdżalniach krytych jeżdżą, podpisany mniema iż i miasto Kraków nie będzie wyjątkiem tego już dawnego zwyczaju, i ma honor donieść iż na ten cel zaopatrzył się w kilka świeżych koni i kurs zimowy rozpoczyna od dnia 12 listopada roku bieżącego. Najobowiązańszy,

Boznański,
nauczyciel hippeki przy zakładach naukowych.
(2r.)